

„Trebuie să ne câștigăm prestigiul de cadru didactic și valoarea pe care o avem în societate“

Interviu cu prof. Emil Mocian, președintele Uniunii Județene a Sindicatelor Libere din Învățământ Bistrița-Năsăud

pag. 6

TRIBUNA

învățământului

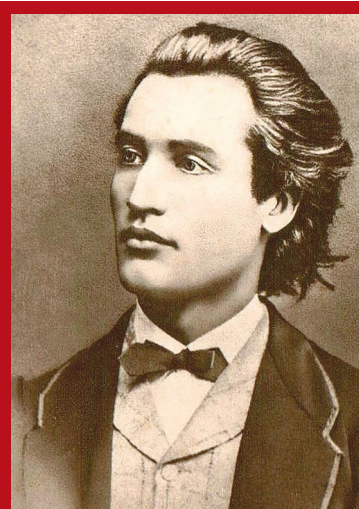
Revistă națională de educație și cultură

fondată în 1949

apare LUNEA

Anul LXIX - 1424 (3304) - 22 - 28 ianuarie 2018 - 16 pagini - 4,90 lei

www.tribunainvatamantului.ro

ADULARE
ȘI DENIGRARE.
IUBINDU-L
PE EMINESCU

pag. 9

CONȘTIINȚA ȘI IDENTITATEA NAȚIONALĂ TREBUIE SĂ DEVINĂ O PRIORITATE A EDUCAȚIEI ȘI SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI

pag. 3

Criza
de autoritate
a profesorului

pag. 5

O ecuație complicată:
copiii - aici,
părinții - peste hotare

pag. 8

„La 150 de ani de la înființare, CNP Carol I
este una dintre cele mai moderne școli
atât din România, cât și din Europa“

Interviu cu prof.
George Radu,
directorul CNP Carol I,
din Câmpulung

pag. 11

Invitatul Tribunei

Prof. univ. dr. Ioan SCURTU

Domnitorul Unirii – Alexandru Ioan Cuza, în viziunea marilor istorici români

Numele Alexandru Ioan Cuza este asociat cu Unirea Principatelor. Ales domn al Moldovei la 5 ianuarie și domn al Munteniei (Valahiei) la 24 ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza a acționat cu prudență, dar și cu fermitate pentru a determina Marile Puteri să recunoască alegerea sa și apoi pentru realizarea Unirii depline a celor două principate, a căror denumire stabilită de Puterile Garante era „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei“.

La 22 ianuarie 1862 s-a constituit primul guvern pentru ambele principate, iar Alexandru Ioan Cuza a anunțat că „Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată [...] Ale-sul vostru vă dă astăzi o singură Românie“. Tot în aceea zi, capitala României a fost stabilită la București.

În cei șapte ani de domnie (1859-1866), Cuza a pus bazele statului român modern, inițiind și

adoptând reforme privind toate domeniile de activitate – de la armată la învățământ, de la organizarea administrativă la reforma agrară, de la organizarea sistemului judecătoresc la sistemul unic de măsuri și greutăți, de la secularizarea averilor mănăstirești la adoptarea programului de construire a căilor ferate române etc.

În noaptea de 11/12 februarie 1866, Alexandru Ioan Cuza a fost înlăturat de la putere în urma unei lovituri de stat puse la cale de cei pe care Dimitrie Bolintineanu i-a numit „monstruoasa coaliție“. Titu Maiorescu avea să aprecieze că „răsturnarea lui Cuza este un fapt greu de justificat“, iar Mihai Eminescu scria: „Vor trece veacuri și nu va exista român căruia să nu-i crape obrazul de rușine de câte ori va răsfoi istoria neamului său la pagina 11 februarie“.

(continuare în pagina 7)

Ce vă doriți
la început
de an?

pag. 12

Studiu
privind
curriculumul

pag. 13

5 948489 160066 324

Domnitorul Unirii – Alexandru Ioan Cuza, în viziunea marilor istorici români

(urmare din pagina 1)

După aducerea principelui Carol din familia de Hohenzollern-Sigmaringen (Prusia) pe tronul României, împotriva lui Alexandru Ioan Cuza a fost promovată o vastă campanie de denigrare, mergându-se până la propunerea de a nu se mai evoca ziua de 24 ianuarie pentru a nu fi menționat numele celui ales atunci domnitor.

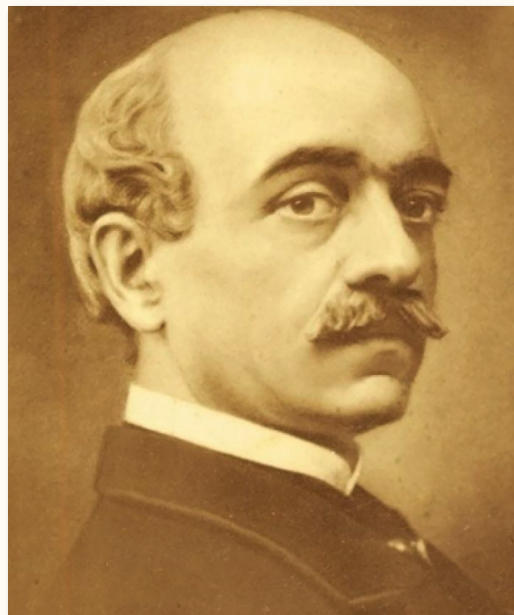
Abia după patru decenii, oficialitățile au acceptat să se scrie și să se vorbească despre Alexandru Ioan Cuza. În acest nou climat politic, primul mare istoric român care a publicat o monografie privind domnia lui Alexandru Ioan Cuza a fost A.D. Xenopol, în 1903. L-a descris ca „un bărbat de statură mijlocie, însă arătos, cu o înfățișare plăcută și ademenitoare. Manierele lui erau distinse, ceea ce nu puțin îl ajută în izbânzile sale diplomatice”. Despre atitudinea politică a lui Cuza, marele istoric aprecia că acesta „era un înfocat naționalist și patriot”.

Dimitrie Onciul, într-un studiu din 1909, a subliniat că Unirea Principatelor a fost o necesitate istorică:

„Unirea Țării Românești și a Moldovei era, așa zicând, sinteza dezvoltării lor istorice ca principate românești, menite prin însăși ființa lor să alcătuiască un singur stat național”. Susținător fervent al lui Carol I, istoricul Onciul nu a stăruit asupra rolului avut de Alexandru Ioan Cuza în realizarea Unirii, dar a evidențiat semnificația actului de la 24 ianuarie 1859: „Onoare și recunoștință patrioților care l-au săvârșit”. N. Iorga a inițiat strângerea de fonduri pentru ridicarea statuii domnitorului Unirii în Iași în 1909, la împlinirea a 50 de ani de la acest eveniment. Guvernării, în frunte cu D.A. Strurdza, s-au opus cu înverșunare, astfel că abia în 1912 statuia a putut fi dezvelită.

Marele istoric N. Iorga, în discursul rostit în 1909, a pus accentul pe spiritul nou care cuprinsese țărilor române după revoluția din 1848 și pe faptul că Alexandru Ioan Cuza a întruchipat aspirațiile românilor din acel moment istoric: „Vine o clipă în istoria popoarelor când un popor trebuie să se prefacă, iar viața lui politică trebuie să capete alte forme, când nu mai poate fi ceea ce a fost până atunci”, când „își caută un om nou, care nu duce după el păcate și nu poartă nici răspun-

derea faptelor greșite pe care alții le-ar fi făcut înaintea sa. Alexandru Ioan Cuza a putut să îndeplinească astfel ceea ce a îndeplinit și a fost ceea ce este în amintirea noastră recunoscătoare și prin însușirile sale superioare, dar și prin această calitate că, om nou, a venit la vremuri nouă ca să îndeplinească hotărât fapte nouă”.

La rândul său, Constantin C. Giurescu, în monografia Viața și opera lui Cuza Vodă, publicată în 1966, a evidențiat anvergura europeană și chiar mondială a domnitorului, care a fost un „exponent al simțului politic românesc. Dintre oamenii de stat contemporani din Europa, el poate fi pus alături de Cavour, iar dintre cei ai Americii, de Abraham Lincoln. Și unul, și celălalt au asigurat unitatea politică a națiunii lor; și unul, și celălalt au împărtășit concepțiile înaintate ale vremii, au mers pe calea progresului social. Au avut însă avantajul de a se sprijini pe formațiuni de stat independente și suverane: Regatul Sardiniei pentru cel dintâi, Republica Statelor Unite pentru cel de-al doilea; ei au fost deci mult mai liberi în acțiunile lor. Cu atât mai mare este – fără exagerare – meritul lui Alexandru Ioan Cuza care, într-o țară înconjurată de rivalități ale a trei mari

puteri autocrate, acționând într-o adevărată țesătură de interese ale tuturor puterilor europene în sud-estul continentului, a știut, ajutat de spiritele reprezentative ale generației lui, să-și croiască drum propriu și să realizeze nobilele deziderate ale revoluționarilor patrioți de la 1848”.

Profesorul și meticolosul cercetător Constantin C. Giurescu conchidea: „Actele Arhivei sale, cercetate în totalitatea lor, ne arată în mod limpede că domnitorul Unirii de la 1859 n-a pierdut niciodată din vedere mărețul ideal care era Unirea tuturor românilor într-un singur stat; el a acționat însă înțelept și priceput, potrivit conjuncturii și posibilităților vremii. O altă generație, peste decenii, avea să realizeze gândul”.

Într-adevăr, Alexandru Ioan Cuza și toți cei care au înfăptuit Unirea Principatelor în 1859 au pus bazele României moderne spre care aveau să grăviteze românii din teritoriile ocupate (Basarabia, Bucovina, Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureș). În 1918 avea să se realizeze Marea Unire, eveniment Centenar pe care-l marcăm în 2018.

Lecția celor 28 de ani

După aproape șase lustri de la evenimentele sângeroase din decembrie 1989, am dobândit întrucâtva o perspectivă istorică, o anumită detașare, care ne permit să evaluăm lucrurile cu mai multă luciditate, fără crispări partizane impure și fără accese isteroide. Într-un târziu, am aflat și noi ceea ce știau doar experții militari și șefii serviciilor secrete, precum și deținătorii pârghiilor politice decizionale: am avut o revoltă populară alimentată de sărăcie și disperare, conjugată cu o revoluție violentă ce a dus la schimbarea regimului politic din România, iar în vârful piramidei a fost orchestrată din timp o lovitură de stat militară. Parchetul General a consfințit cu autoritatea sa juridică incontestabilă acest din urmă adevăr tulburător. Dar istoria nu mai poate fi reluată pentru ca un regizor-demiurg să schimbe scenariul. „Nu-nvie morții, e-n zadar, copile!” (Eminescu – Veneția).

Acești 28 de ani sunt plini de învățăminte – unele amare – pentru societatea românească actuală. „Gânditorul din Dămăroaia”, Silviu Brucan, a avut dreptate: pentru a înțelege și a înfăptui cu adevărat democrația, este nevoie de mulți ani, de eforturi uriașe și de mari sacrificii.

În iureșul stihial al revoluției, s-au produs seisme socio-economice pe care le resimțim și astăzi. S-au prăbușit industria și agricultura și, pe fondul vidului legislativ, a fost prădăuită avuția națională, la un nivel și la proporții nemaîntâlnite în istorie. Fabrici, combinate, complexuri agricole, bănci, ferme, sisteme de irigații, păduri, amenajări hidrotehnice au fost ruinate și volatilizate. Nimeni nu va putea măsura vreodată dimensiunile jafului național. Statisticile sunt îngrozitoare pentru mintea lucidă și neputincioase din perspectiva unei finalități pozitive. Se poate spune cu o liniște fatalistă: Nu mai este nimic de făcut! Singura certitudine rămâne viitorul! Aceste adevăruri crude sunt unanim cunoscute și au fost rostite cu o tenacitate sisifică de retorici vremurilor noi și de presă.

Timul scurs de la revoluție – o lungă și dureroasă tranziție – ne-a trezit din visare. Construcția democratică nu este ușoară și nu vine de la sine. A fost nevoie de ani mulți pentru a înțelege că legăturile economice sunt

ineluctabile și dure și că a le ignora este extrem de periculos pentru starea nației, că ordinea internă depinde într-o măsură însemnată de situația internațională – mereu complicată și iute schimbătoare – că marile proiecte din domeniul economic, din infrastructură și transporturi nu se pot finaliza practicând hoția și alte aranjamente de culise, că primenirea clasei politice – idee fixă în retorica publică – nu se poate produce peste noapte. Cu prorociri defetiste, cu un negativism contagios nu se poate edifica nimic.

Privind în urmă, constatăm că avem mari restanțe ce par să depășească puterile generației actuale: o nouă Constituție, reîmpărțirea administrativ-teritorială a țării, absolut necesară la exact 50 de ani de la precedentă (februarie 1968), legile justiției (ce nod gordian spinos!), sistemul de sănătate, marile autostrăzi, transporturile terestre și aeriene, sistemul de apărare, cultura, reabilitarea monumentelor istorice și a clădirilor de patrimoniu etc.

Lecția celor 28 de ani a fost mai degrabă amară în domeniul atât de sensibil al educației. Câte guverne post-decembriste au avut viziune, căci a le fi pretins să fie vizionare ar fi fost oricum prea mult? Câte ministere ale educației și câți miniștri de resort au avut clarviziune în decizii? Unele voci analitice și exigente înclină spre pentru Andrei Marga, dar nu știm cu precizie dacă opțiunea a fost vreodată majoritară. Perindarea caleidoscopică a demnitarilor la cârma Ministerului Educației Naționale a fost rapidă, deconcertantă, iar efemeritatea unora i-a plasat fatalmente sub zodia nesemnificativului. Unii prezicători apocaliptici – de care n-am dus lipsă niciodată – au decretat apodictic: „Cutare a distrus învățământul românesc! Cutare a ucis școlile profesionale!”. Se poartă judecățile categorice și execuțiile în absolut. Relativizarea și nuanțele sunt păsări rare în comentariile colorate ale atâtor oameni de bine din spațiul național.

Într-o consecuție strictă, la fel de aspru sunt judecate inspectoratele școlare județene, văzute drept copii fidele ale ministerului congener. În presa acestor decenii de libertate politică și de democrație n-am citit niciodată un elogiul deschis adus unui ministru ori unui inspector școlar general – detaliu mai grăitor decât o duzină de argumente persuasive. Automatisme bine fixate în mentalul colectiv ne dirijează judecata și ne întretin în doilele cu privire la calitatea guvernelor, a miniștrilor, inspectorilor școlari, directorilor și personalului didactic. Realitățile nu au îngăduit, din păcate, judecăți mai optimiste. Au rămas agățate în panoplia dezideratelor calitatea deciziilor

ministeriale, coerența, transparența, consecvența, oportunitatea, eficiența lor. O țintă de prim-plan la un moment dat a căzut repede în desuetudine: descentralizarea decizională. Experimental, s-au stabilit câteva județe-pilot, dar ideea s-a volatilizat. Astăzi, totul se raportează la minister din teritoriu, de la numărul de absențe ale elevilor și până la acte de corupție ori incidente disciplinare.

Învățămintele acestor ani ne arată că multe probleme au rămas în suspensie ori nu au soluții: motivarea morală și materială a cadrelor didactice, permanența pe post – în antiteză cu fluctuația haotică și cu migrația către Vest, starea disciplinară a personalului didactic și a elevilor, absentismul, abandonul școlar și diversele forme de infraționalitate, absența unui curriculum stabil și definitiv, mentalități vetuste – în conexiune cu mentalități înconformiste, excentrice în raport cu planul-cadru și cu programele școlare. În această perioadă a tranziției către final și a experimentelor în lanț s-a conturat un set de factori perturbatori pentru educație, cărora nu li s-a găsit deocamdată leacul: subfinanțarea sistemului, politizarea învățământului, instabilitatea politică și economică, incoerența și fluiditatea legislativă, centralizarea accentuată a deciziei, precaritatea pregătirii inițiale de tip universitar și oscilațiile formării continue, demonetizarea studiilor doctorale, scepticismul endemic și lipsa coeziunii naționale, atrofierea sentimentului patriotic și al apartenenței la spiritul național. Am rămas datori cu un proiect de țară în substanța căruia să regăsim idealul nostru educațional, convergent cu al Europei civilizate, dar conservând elementele definitorii ale ethosului românesc. Ne lipsește coeziunea necondiționată în privința educației și ne măcinăm energiile în bătălii sterile iscate de la teme nerezolvate încă: un curriculum impecabil de la clasele pregătitoare până la clasele a XII-a, așadar, plan-cadru, programe și manuale, un regulament școlar stabil și valabil cel puțin 5-8 ani, fără peticiri succesive și contestat din toate părțile, o finanțare compatibilă cu aceea din țările cu o educație performantă, vitală pentru a stăvili migrația entropică a populației și încă multe altele, prea bine cunoscute și stagnante pe agenda publică.

Ultimii 28 de ani ne-au oferit o lecție ale cărei multiple sarcini sunt valabile pentru alți 28 de ani de aici înainte...

P. Teodor